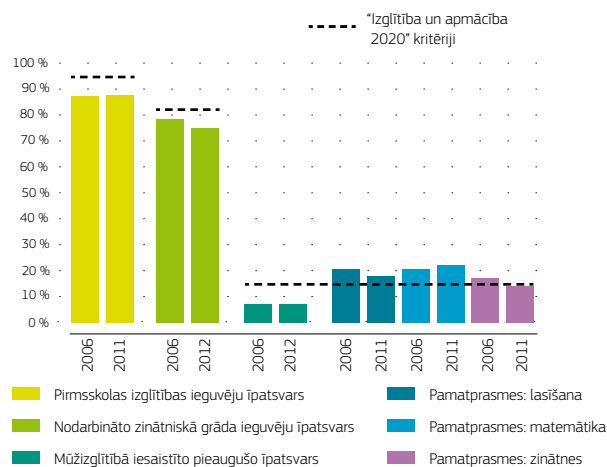

Kāds ir Latvijas progress stratēģijas “Eiropa 2020” kritēriju izpildē?

ES izglītības un apmācības pamatstratēģijas darba programma ietver šādus kritērijus:

- > vismaz 82% zinātniskā grāda ieguvēju jātiek nodarbinātiem trīs gadu laikā;
- > vismaz 95% bērnu vecumā no četriem gadiem līdz sākumskolas vecumam jābūt iesaistītiem pirmsskolas izglītībā;
- > 15 gadus veco skolnieku ar nepietiekamām lasīšanas, matemātiskajām vai zinātniskajām prasmēm īpatsvars nedrīkst pārsniegt 15%;
- > vismaz 15% pieaugušo vecumā no 25-64 gadiem jāiesaistās mūžizglītībā.

2. ATTĒLS. “IZGLĪTĪBA UN APMĀCĪBA 2020” KRITĒRIJI

Bērnu iesaistīšanās pirmsskolas izglītībā laikā no 2006. līdz 2011. gadam ir saglabājusies nemainīga un zemāka par ES 2011. gada rādītāju (92,3%). Laikā no 2006. līdz 2009. gadam 15 gadus veco skolnieku ar nepietiekamām lasīšanas un zinātniskajām prasmēm īpatsvars samazinājās, un Latvija šobrīd ir sasniegusi labākus rezultātus par ES vidējiem rādītājiem (attiecīgi 19,6% un 17,7%). Tomēr attiecībā uz matemātiskajām prasmēm Latvijas rādītājs ir zemāks salīdzinājumā ar ES vidējo rādītāju (22,2%) 2009. gadā. Zinātniskā grāda ieguvēju nodarbinātības līmenis vēl joprojām nostabilizējas pēc ekonomiskās krīzes, bet 2012. gadā bija zemāks par ES vidējo rādītāju (75,6%).

► JAUNAS DARBA METODES

Latvijas valsts izglītības informācijas sistēma ir novērojusi priekšlaicīgu mācību pārtraukšanu laikā no 2010. līdz 2011. gadam. Tā satur informāciju par izglītības iestādēm, akadēmiskajām programmām, skolniekiem un studentiem un mācībaspēkiem. Šo informāciju var izmantot, lai identificētu skolniekus un studentus, kuri nav iesaistījušies izglītībā vai kuri priekšlaicīgi pārtraukuši mācības. Pamatojoties uz šiem datiem, Izglītības kvalitātes valsts dienests sadarbojas ar vietējām iestādēm, lai noteiktu mācību pārtraukšanas iemeslus.

Kur iegūt vairāk informācijas?

Informācija par brošūru “Izglītības pārvērtēšana – ieguldījums prasmēs labāku sociālekonomisko rezultātu sasniegšanai”, un šajā brošūrā izmantotie dati ir pieejami vietnē:
http://ec.europa.eu/education/news/rethinking_en.htm

Apmeklējiet zemāk minētās tīmekļa lapas, lai iegūtu nepieciešamo informāciju.

Stratēģijas “Eiropa 2020” mērķi

<http://ec.europa.eu/europe2020/targets/eu-targets/>

“Izglītība un apmācība 2020” kritēriji

http://ec.europa.eu/education/lifelong-learning-policy/benchmarks_en.htm

Konkrēti valstīm adresēti ieteikumi

<http://ec.europa.eu/europe2020/making-it-happen/country-specific-recommendations/>

Erasmus+

<http://ec.europa.eu/education/erasmus-for-all/>

“Izglītība un apmācība 2012” pārraudzības pārskats

http://ec.europa.eu/education/lifelong-learning-policy/monitor12_en.htm

Publikāciju birojs

ISBN 978-92-79-30609-9

9 789279 306099

doi:10.2766/3739

Eiropas Komisija – DG EAC – IZGLĪTĪBA UN KULTŪRA – B-1049 Brisele

NC-02-13-150-LV-N

Eiropas
Komisija

Izglītības pārvērtēšana un Latvija

Izglītība
un apmācība

Kas ir izglītības pārvērtēšana?

2012. gadā Eiropas Komisija publicēja jaunu redzējumu par izglītību, lai palīdzētu stiprināt ekonomikas izaugsmi un konkurētspēju. Tajā ir izklāstīts, kā izglītības un apmācības sistēmas var sniegt darba tirgū nepieciešamās prasmes un atbalstīt iedzīvotājus, lai nodrošinātu viņu ekonomisko nākotni un sociālo iekļaušanu.

Ziņojumā "Izglītības pārvērtēšana" ir norādīts, kā dalībvalstis var palīdzēt pieaugušajiem uzlabot prasmes un iesaistīties mūžizglītībā, kā arī, kā palīdzēt jauniešiem iegūt prasmes, kas nepieciešamas, lai iesaistītos darba tirgū vai dibinātu savu uzņēmumu. Tajā ieinteresētās personas, tostarp darba devēji, arodbiedrības un citi, tiek rosinātas vairāk piedalīties reformu procesā.

Lai veicinātu ekonomikas izaugsmi un inovācijas, Eiropai vairāk jāiegulda iedzīvotājos un viņu prasmēs. Laikā, kad par spīti diviem miljoniem vakanču visā Eiropā pastāv augsts jauniešu bezdarba līmenis, dalībvalstis tiek aicinātas nesamazināt izglītībai paredzētos budžetus, bet gan uzlabot efektivitāti, vienlaicīgi nodrošinot vienlīdzību un iekļaušanu.

Kādēļ ir nepieciešama reforma?

Tiek prognozēts, ka to darbavieta īpatsvars ES, kam būs nepieciešama augstākās izglītības līmeņa kvalifikācija, palielināsies līdz 34% 2020. gadā, savukārt mazkvalificētu darbavieta īpatsvars šajā pašā periodā samazināsies. Arvien biežāk eiropiešiem veidosies daudzveidīga un neparedzama karjera, kuras ietvaros viņiem būs jāspēj kritiski domāt, uzņemties iniciatīvu, risināt problēmas un strādāt komandā. Izglītības un apmācības sistēmām jābūt vērstām uz šādu jaunu darba dzīves veidu.

Izglītības reformai ir šādi mērķi:

- > panākt, lai tiktu pievērsta lielāka uzmanība mācību rezultātiem, tostarp tiem, kas iegūti, veicot augstas kvalitātes apmācību darbavietā;
- > samazināt mācības priekšlaicīgi pametušo cilvēku skaitu un palielināt mūžizglītības dalībnieku skaitu;
- > sniegt lielāku atbalstu skolotāju profesijai; un
- > uzlabot partnerattiecības starp izglītības un apmācības iestādēm un darba devējiem.

Kā izglītības pārvērtēšana sniedz atbalstu dalībvalstīm?

Paziņojumā "Izglītības pārvērtēšana" ir izklāstīts skaidrs redzējums, lai nostiprinātu tādu prasmju nozīmi, kuras ir nepieciešamas visās darbavietās, jo īpaši digitālās, uzņēmējdarbības un valodas prasmes. Tajā ir uzsvērta mācekļu prakses un Eiropas Prasmju un kvalifikācijas telpas nozīme, potenciāls, ko mācībām piedāvā informācijas un komunikācijas tehnoloģijas (IKT) un atvērtie izglītības resursi (OER), kā arī lielāks atbalsts (tostarp finanšu) partnerībām.

Pamatojoties uz Eiropas mērķiem un kritērijiem, ikviena dalībvalsts spēj novērtēt savu progresu dažās galvenajās jomās, kā arī izvērtēt, kur var būt nepieciešams ieguldīt vairāk darba.

» 2013. GADA EIROPAS PUSGADS: KONKRĒTI VALSTĪM ADRESĒTI IETEIKUMI

Latvija partnerībā ar Eiropas Komisiju ir vienojusies par ieteikumu kopumu 2013. gadam saskaņā ar ziņojumu "Izglītības pārvērtēšana". Šie ieteikumi ietver pasākumus jauniešu nodarbinātības atbalstam, veicot profesionālo orientāciju, profesionālās apmācības reformu un mācekļu prakses kvalitātes un pieejamības uzlabošanu.

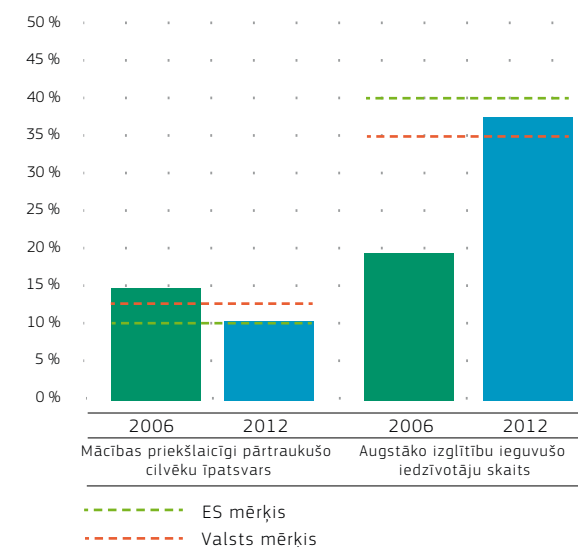
Kāds ir Latvijas progress stratēģijas "Eiropa 2020" mērķu sasniegšanā?

Izglītības jomā Eiropai līdz 2020. gadam ir noteikti divi mērķi. Tie ir:

- > samazināt priekšlaicīgas mācību pārtraukšanas rādītājus zem 10%;
- > nodrošināt, ka vismaz 40% iedzīvotāju 30–34 gadu vecumā ir ieguvuši augstāko izglītību.

Šie Eiropas mērķi ir sasaistīti ar valstu mērķiem, kuros atspoguļojas citi apstākļi un tradīcijas – Latvijas mērķi attiecīgi ir 13,4% un 34–36% [1].

1. ATTĒLS. STRATĒĢIJAS "EIROPA 2020" MĒRĶI

2012. gadā Latvija sasniedza labākus rezultātus par ES vidējo rādītāju (12,6%) attiecībā uz mācības priekšlaicīgi pametušo jauniešu īpatsvaru. Tāpat arī Latvija pārsniedza ES vidējo rādītāju (35,8%) attiecībā uz augstāko izglītību ieguvušo 30–34 gadus veco iedzīvotāju īpatsvaru. Laikā no 2006. līdz 2012. gadam augstāko izglītību ieguvušo iedzīvotāju skaits ir ļoti būtiski pieaudzis, un šobrīd Latvija ir pārsniegusi savu mērķi.

[1] Visi dati ir iegūti no 2012. gada Eiropas Komisijas dienestu darba dokumenta "Izglītības pārvērtēšana – valsts analīze".